

Decyzja
Prezydium KK
nr 128/12

ws. opinii o *Zalozeniach do projektu budżetu państwa na rok 2013*

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" negatywnie ocenia projekt *Zalozień do projektu budżetu państwa na rok 2013*.

Dotychczasowe i planowane działania Ministerstwa Finansów (poszerzenie zastosowania reguły wydatkowej na pozostałe jednostki sektora finansów publicznych) koncentrują się na cięciach wydatków budżetowych, które są powodem tłumienia rozwoju gospodarczego kraju. Powszechnie artykułowana jest konieczność ograniczania deficytu poprzez wprowadzenie reguły wydatkowej. NSZZ „Solidarność” nie może zaakceptować jej negatywnego wpływu na poziom wydatków pobudzających wzrost gospodarczy. Tymczasem konieczne są również racjonalne i konsekwentne decyzje w zakresie zwiększania dochodów. Szczególnie pożądane są inwestycje w stabilne zatrudnienie, które przekładają się bezpośrednio na wzrost wpływów podatkowych do budżetu oraz stabilizują system emerytalny.

Polityce rządu powinna towarzyszyć wrażliwość społeczna, a nie tylko chłodna kalkulacja ekonomiczna. Taka jednostronna polityka powoduje narastanie niepokojów społecznych zarówno wśród bezrobotnej młodzieży jak i osób starszych, którzy stoją przed perspektywą pozostania na niepewnym rynku pracy, który cechuje segmentacja, wysoki poziom ubóstwa wśród osób pracujących, nadmierne wykorzystywanie umów cywilnoprawnych oraz rekordowa w Europie liczba umów na czas określony.

Nadal wzrasta stopa bezrobocia, która obecnie wynosi już 12,6 %. Projekt założeń przewiduje, iż w bieżącym roku stopa bezrobocia wyniesie 12,6 %, przy czym prognoza ta jest bardzo optymistyczna, wręcz nierealna. W Polsce obecnie jest 2 mln 14 tysięcy osób bezrobotnych, po przeliczeniu tej wartości wynika, iż 1 punkt procentowy to blisko 160 tys. osób bezrobotnych. W ubiegłym roku rząd prognozował, że stopa bezrobocia wyniesie na początku 2012 r. 10,5%. Okazało się, że eksperci rządowi pomylili się o prawie 2 punkty procentowe, czyli o ok. 320 tys. osób. Należy przy tym wskazać, iż określając

wysokość stopy bezrobocia trzeba wziąć pod uwagę wahania zatrudnienia dotyczące pracowników sezonowych. Z projektu założeń nie wynika, aby zostało to uwzględnione. W tym stanie rzeczy można stwierdzić, iż stopa bezrobocia na koniec bieżącego roku wyniesie co najmniej 13,5%, a w roku kolejnym może jeszcze wzrosnąć. Należy przy tym zauważyć, iż pomimo stale pogarszającej się sytuacji na rynku pracy rząd nie podejmuje działań mających na celu dokonanie zmian w Funduszu Pracy, które skutkowałyby wzrostem aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, pomimo zgłaszanych w tym zakresie inicjatyw partnerów społecznych.

Wzrost stopy bezrobocia dotknie w szczególności pracowników z branży budowlanej, którzy stracą zatrudnienie w związku z zakończeniem inwestycji związanych z infrastrukturą przeznaczoną na Euro 2012, zmniejszeniem absorpcji środków unijnych, jak również upadłością firm sektora budowlanego wynikającą m. in. z braku zmian w ustawie prawo zamówień publicznych, które powinny zmierzać do ochrony podwykonawców przed nieregulowaniem ich należności, jak również zmiany czynników wpływających na wybór ofert w przetargach. Jednocześnie zauważyć należy, iż pomimo tego, że zgodnie z projektem założeń, wysokość nakładów na inwestycje czynionych przez samorządy jest zdecydowanie wyższa, jednak nastąpiło to w wyniku wzrostu zadłużenia samorządów, zwłaszcza miast gospodarzy Euro 2012. Na marginesie zaznaczyć należy, iż z samego projektu założeń wynika, iż rok bieżący jest czwartym z kolei, w którym wzrost wydajności pracy jest wyższy niż wzrost realnego wynagrodzenia.

Aby sytuacja na rynku pracy uległa poprawie, należy zabezpieczyć w budżecie państwa odpowiednie środki na aktywne polityki przeciwdziałające bezrobociu oraz wzmocnienie Funduszu Pracy, co ma na celu zwiększenie wydatków na rzecz aktywizacji bezrobotnych oraz pracowników z zakładów restrukturyzowanych, zagrożonych bezrobociem z powodu utraty miejsc pracy (zwłaszcza sektor budowlany i pracownicy sezonowi), a także środków z rezerwy państwa na efektywne przeciwdziałanie spowolnieniu gospodarczemu. Składki pracodawców na rzecz Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych należy utrzymać w dotychczasowej wysokości w związku z dalszym finansowaniem z tych funduszy dodatkowych zadań (*vide*: szkolenia lekarzy i pielęgniarek). Konieczne jest również podjęcie skutecznych działań w sferze prawnej i organizacyjnej skierowanych na eliminację nadużywania umów cywilno-prawnych oraz umów na czas określony.

Zaplanowana na 2013 rok inflacja średnioroczna wynosząca 2,7 proc jest według NSZZ „Solidarność” niedoszacowana. Od 2007 roku zakładany w ustawie budżetowej

wskaźnik inflacji był niedoszacowany, w roku ubiegłym skala tego niedoszacowania wyniosła aż 2 punkty procentowe. Tak więc, od kilku lat rząd opiera wyliczenia budżetowe na błędnych założeniach, co jest powodem realnego zmniejszania poziomu wydatków i ograniczania możliwości rozwojowych kraju. Zbyt niski prognozowany wskaźnik inflacji wpływa również na zaostrzenie fiskalnej reguły budżetowej.

Najbardziej niepokojący jest wzrost cen towarów i usług mających wpływ na budżety gospodarstw domowych: wzrost cen nośników energii, opłat za mieszkanie oraz cen żywności. Powoduje to spadek realnego poziomu wynagradzania, a co za tym idzie pogorszenie poziomu życia. NSZZ „Solidarność” negatywnie ocenia w szczególności długotrwałe zamrożenie płac w sferze budżetowej. Brak wzrostu wynagrodzeń od 2011 roku powoduje przy utrzymującej się wysokiej inflacji poważny spadek siły nabywczej wynagrodzeń pracowników sfery budżetowej. Projekt założeń nie zawiera odpowiedzi, czy mimo planowanego zamrożenia płac będą dotrzymywane podjęte przez rząd zobowiązania dotyczące podwyższenia wynagrodzeń np.: coroczny wzrost w latach 2013 – 2015 dla pracowników uczelni publicznych.

Brak jest realnych przesłanek dla tak optymistycznego szacowania wzrostu spożycia indywidualnego. Utrzymująca się w dalszym ciągu niepewność na rynkach światowych oraz kryzys w strefie Euro wpływają na decyzje przedsiębiorców powodując dużą ostrożność w kształtowaniu wynagrodzeń pracowników. Efektem jest tłumienie wzrostu płac. Przy prognozowanym wysokim poziomie bezrobocia oraz wobec zamrożenia płac w sferze budżetowej, a także niskiego wzrostu płac w sektorze przedsiębiorstw osiągnięcie zakładanego poziomu spożycia indywidualnego jest niemożliwe. Wobec powyższego wątpliwości budzi perspektywa szybkiej realizacji scenariusza wzrostu popytu indywidualnego, o którym mowa w Założeniach: „Jednak negatywne konsekwencje w postaci ograniczenia popytu publicznego powinny zostać złagodzone przyspieszeniem popytu prywatnego wraz z poprawą koniunktury w UE.” Kłopoty finansowe kolejnych krajów europejskich oddalają perspektywę poprawy sytuacji gospodarczej UE.

Podtrzymujemy Stanowisko Prezydium Komisji Krajowej nr 91/12, które zawiera między innymi propozycje:

- Wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, który powinien wynosić nie mniej niż 9%;
- Wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę nie mniej niż 8,4 % (1625 zł);

- Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2013 roku powinien wynosić nie mniej niż wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 roku, zwiększony o 50% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w roku 2012.

W dokumencie „Założenia do budżetu państwa na rok 2013” ponownie brakuje podstawowych danych dotyczących zestawienia planowanych dochodów budżetowych oraz wydatków, a także wysokości deficytu. Brak tych danych przeszkadza w ocenie dokumentu. Założenia budżetowe z roku na rok stają się mniej precyzyjne, co powoduje wątpliwości, co do ich wagi i znaczenia dla kształtowania realnej polityki budżetowej.

Gdańsk, 24 lipca 2012 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek